

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO DĖL ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 24 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-2115 (TAP-18-1113(2) TAIS-18-83223(3))**

2018-07-31 Nr. NV-2006

Vilnius

Projekto rengėjas: Energetikos ministerija.

Projekto tikslas: nepritarti Seimo narių A.Palionio, V.Sinkevičiaus, J.Jaručio, A.Norkienės pateiktam Energetikos įstatymo Nr. IX-884 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-2115 (toliau – įstatymo projektas).

Dabartinė situacija:

Šiuo metu Energetikos įstatymo 24 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad, nepriklausomai nuo to, ar veikla vykdys tik Lietuvos Respublikos teritorijoje, ar ir už Lietuvos Respublikos ribų, siekdamas gauti leidimą verstis didmenine prekyba nefasuotais naftos produktais ūkio subjektas privalo pateikti 1 mln. eurų vertės galiojantį prievolių įvykdymo užtikrinimo dokumentą.

Įstatymo pakeitimo projektą parengusių Seimo narių teigimu, dabartinė įstatymo redakcija numato neproporcingai aukštus, konkurenciją ribojančius reikalavimus ūkio subjektams, siekiantiems gauti leidimą verstis didmenine prekyba nefasuotais naftos produktais, galimai suteikia privilegijas ūkio subjektams, kurie užima didesnę didmeninės prekybos nefasuotais naftos produktais rinkos dalį, tuo tarpu mažesnę rinkos dalį užimantys ūkio subjektai yra diskriminuojami, iš esmės užkertamas kelias į rinką ateiti naujiems ūkio subjektams.

Įstatymo projekte siūloma numatyti, kad leidimą verstis didmenine prekyba nefasuotais naftos produktais siekiantys gauti ūkio subjektai, kurie veiklą vykdys tik Lietuvos Respublikos teritorijoje, neprivalėtų gauti ir pateikti 1 mln. eurų vertės galiojančio prievolių įvykdymo užtikrinimo dokumento.

Projekto esmė:

Nepritarti įstatymo projektui dėl šių priežasčių:

- Įstatymo projekte numatytas pasiūlymas nėra pagrįstas, ir galimai sudarytų prielaidas vengti mokėti mokesčius. Įgyvendinus Įstatymo projekte siūlomą teisinį reguliavimą, būtų iškreipta leidimais reguliuojamos veiklos esmė, sudarytos palankesnės sąlygos realizuoti kontrabandinius ir nelegaliai įsigytus nefasuotus naftos produktus, didėti šešėlinei ekonomikai didmeninės prekybos naftos produktais rinkoje, o veiklos kontrolė taptų itin sudėtinga (tokiai Energetikos ministerijos pozicija pritaria ir FNTT).
- Reguluojant ūkinę veiklą privalu užtikrinti, kad ūkio subjektų veikimo rinkoje reguliavimas vyktų remiantis objektyviais, nediskriminaciniais ir proporcingais kriterijais, kad tapačią ūkinę veiklą vykdančiams ūkio subjektams nebūtų taikomi skirtingi reikalavimai. Įstatymo projektu siūloma įtvirtinti skirtingas ūkio subjektų veiklos sąlygas – nustatyti konkurencinį pranašumą tiems ūkio subjektams, kurie versis didmenine prekyba nefasuotais naftos produktais Lietuvos Respublikos teritorijoje – toks siūlomas teisinis reguliavimas įtvirtintų skirtingas veiklos sąlygas ūkio subjektams ir galėtų turėti neigiamą poveikį konkurencijai (tokiai Energetikos ministerijos pozicijai pritaria ir Konkurencijos taryba).
- Įstatymo projekto pagrindžiančiuose dokumentuose nėra įrodymų, kad galiojantis teisinis reguliavimas užkerta kelią į rinką patekti naujiems ūkio subjektams;
- Vadovaujantis Paslaugų įstatymo 4 straipsnio nuostatomis, reikalavimai teikėjui, turintys įtakos teisei būti teikėjo dalyviu, turi būti nediskriminaciniai, būtini ir proporcingi. Įstatymo projekto pasiūlymas suteikti išimtį tik tuo pagrindu, kad naftos produktai parduodami tik Lietuvos Respublikos teritorijoje, yra diskriminacinis ir neatitinka Paslaugų įstatyme įtvirtinto nediskriminavimo principo.
- Siūlomas teisinis reguliavimas nulemtų skirtingus įėjimo į prekybos didmenine prekyba nefasuotais naftos produktais rinką Lietuvos Respublikoje kriterijus, todėl yra nesuderinamas su Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 56 straipsniu, kuriuo draudžiami laisvės teikti paslaugas apribojimai, ir šios sutarties 49 straipsniu, kuriuo draudžiamos valstybių narių priemonės, kuriomis ribojama asmenų laisvė įsisteigti kitoje valstybėje narėje (tokiai pozicijai pritaria ir ETD).

Derinimas: nutarimo projektas buvo derinamas su Teisingumo ministerija, Finansų ministerijai, Ūkio ministerija, Valstybine mokesčių inspekcija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, Muitinės departamentu, Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos naftos produktų prekybos įmonių asociacija, Lietuviškų degalinių sąjunga ir AB „Orlen Lietuva“. Į visas pateiktas pastabas atsižvelgta. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2018-07-30 išvadoje Nr. NV-2005 projektą derino be esminių pastabų.

Atitikimas Vyriausybės programai: nutarimo projektas tiesiogiai Vyriausybės programos neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada: siūlome teikti svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.